

Umělé přerušení těhotenství (UPT) ve II. trimestru

Pacientka (štítek)

Jméno a příjmení:

Rodné číslo:

Bydliště:

Zákonný zástupce

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Vážená slečno, paní, vážení rodiče,

v předkládaném formuláři si přečtete informace o umělém přerušení těhotenství ve II. trimestru.

Pomohou Vám připravit se na rozhovor s lékařem, který Vás bude informovat o navrhovaném postupu, abyste se mohla rozhodnout a dát souhlas k jeho provedení.

Co je umělé přerušení těhotenství (UPT) ve II. trimestru (II. třetině těhotenství):

UPT ve II. trimestru je zákrok, jehož podstatou je umělé vyvolání děložních stahů a potrat plodu přirozenou cestou jako při porodu.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Provedení UPT ve II. trimestru gravidity (tj. po 12. týdnu těhotenství), dle zákona č. 66/1986 Sb., je možné, jen je-li ohrožen život ženy nebo je prokázáno těžké poškození plodu nebo je-li plod neschopen života.

Jaký je režim pacientky před výkonem:

Pacientka je v den výkonu přijata na standardní oddělení a po nutných vstupních vyšetřeních a laboratorních odběrech je zahájeno vyvolání kontrakcí dělohy. Žádná předchozí speciální režimová opatření nutná nejsou. Pokud nastanou pravidelné kontrakce, pacientka již nejí a nepije, aby po vypuzení plodu mohla být provedena revize (vyčištění) děložní dutiny v celkové anestezii.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Přípravná část se provádí na standardním oddělení, kdy se opakovaně do pochvy a děložního čípku aplikují tablety s obsahem prostaglandinů, které způsobují změkčení a otevření děložního hrdla a vyvolávají děložní činnost vedoucí k potratu plodu.

Jinou alternativou provedení výkonu je, že se za kontroly ultrazvuku přes břišní stěnu zavádí ostrá jehla do dutiny děložní. Někdy se nejprve odebírá materiál pro genetické vyšetření (většinou plodová voda) a stejným vpichem se pak aplikuje do plodového vaku látka s obsahem prostaglandinů, která má vyvolat děložní stahy. Doba trvání tohoto výkonu je 10–15 minut.

Nástup děložních stahů je individuální, zpravidla do 1–2 hodin od zavedení prostaglandinů. Vyvolané stahy bývají bolestivé, proto se aplikují léky tlumící bolest, event. je možno použít epidurální analgezi. Bližší informace Vám podá lékař – anesteziolog.

V případě slabých děložních stahů je někdy nutné k jejich zesílení použít infuzi s oxytocinem. Časový interval od aplikace prostaglandinů do potratu se nedá odhadnout, většinou se pohybuje od 2 do 24 hodin. V malé části případu se nepodaří vyvolat děložní stahy a je nutné celou přípravnou část opakovat. Po potratu plodu je nutné odstranit zbytky plodového vejce z dutiny děložní. Tento výkon se provádí na operačním sále v celkové narkóze. Přístup k dutině

děložní je otevřeným hrdlem děložním po potratu plodu a provádí se kovovým nástrojem, tzv. kyretou. Plod i s placentou je odeslán k podrobnému histologickému vyšetření na patologické oddělení.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Žádné pracoviště ani lékař Vám nemůže zaručit ideální a nekomplikovaný průběh zákroku. Všeobecné komplikace provázející operační výkony jsou díky pokroku v medicíně velmi ojedinělé. Patří mezi ně např. „trombóza“ (vytvoření krevních sraženin v žilách, např. dolních končetin), „embolie“ (uzavření žil krevní sraženinou, nejčastěji v plicích), krvácení během zákroku, po zákroku, infekce v operačním poli nebo poruchy krevního srážení. Aplikaci léků do plodového vaku může provázet nevolnost i zvracení. Potrat plodu může být provázen silnějším krvácením a bolestivostí.

I přes pečlivou operační techniku může dojít během zákroku k poškození dělohy nebo většímu krvácení, které si vyžádá rozšíření stávajícího operačního výkonu. I v této výjimečné situaci je naší snahou zachování všech vnitřních orgánů, někdy je však nutné provést operační výkon s odstraněním poškozeného orgánu (odstranění dělohy – hysterektomie). Alergická reakce se může vyskytnout na jakémkoliv léčivo nebo dezinfekční prostředek. Může mít formu kopřivky, zarudnutí, svědění kůže, dechových obtíží, nízkého krevního tlaku, až šokového stavu. Další možné komplikace mohou vzniknout při podání narkózy a budou Vám vysvětleny lékařem – anesteziologem.

Z nejrůznějších medicínských důvodů může dojít k neúplnému vyprázdnění dutiny děložní (zůstávají zbytky plodového vejce). Toto se může projevit například zvýšeným krvácením, bolestmi, teplotami apod., pacientka však může být i zcela bez příznaků. V některých případech je nutné výkon – revizi (vyčištění dělohy) opakovat.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Doba hospitalizace při nekomplikovaném průběhu trvá 3–4 dny. Nejméně 14 dnů po výkonu doporučuje dodržovat pohlavní abstinenci a zvýšenou hygienu rodidel. První menses se po výkonu dostaví za 4–6 týdnů. Další graviditu doporučujeme až po ukončení všech nutných vyšetření, plánovaně v odstupu nejméně 1/2 roku. Do té doby je vhodné se chránit antikoncepcí.

Podle platné právní úpravy je plod po uměle přerušném těhotenství nebo potratu, lidským pozůstatkem, a takto je s ním předepsáno zacházet. Nemocnice zajistí jeho uložení po dobu 96 hodin od potratu nebo ukončení těhotenství. Během této doby můžete požádat o jeho vydání k pohřbení, které je upraveno zákonem o pohřbnictví.

Jaké jsou možné alternativy výkonu:

Alternativou v přípravě děložního hrdla je zavedení tyčinek Dilapan, které přes noc zvětší svůj objem a rozšíří děložní hrdlo. To však porodní cesty k výkonu jen připraví, dále je nutné pokračovat opět aplikací prostaglandinů.

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Byly mi vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měla jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá, a obdržela jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměla. Lékařem jsem byla poučena o možnosti svůj souhlas s navrženým postupem odvolat.

Prohlašuji, že mi byly sestrou/porodní asistentkou náležitě objasněny veškeré informace z hlediska ošetrovatelské péče vzhledem k provedenému lékařskému výkonu.

S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Datum:

Podpis pacientky nebo zákonného zástupce

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis ošetřujícího lékaře, který vysvětlující pohovor provedl

Razítko a podpis sestry/porodní asistentky, která vysvětlující pohovor provedla

Pacientka není schopna podpisu. Svůj souhlas vyjádřila:

popište způsob:

Jméno, příjmení a podpis svědka

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis lékaře